

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj/041/2006/140.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a dr. B. V. jogtanácsos által képviselt **OTP Bank Nyrt.** (Budapest) ellen gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban elrendelt utóvizsgálat keretében – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

v é g z é s t.

A Versenytanács az utóvizsgálatot megszünteti.

E végzéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

I. Előzmények

A Vj-41/2006. sz. eljárás

1. A GVH 2006. március 27-én indított eljárást¹ az OTP Bank Nyrt. (a továbbiakban: OTP Bank, vagy Bank) ellen, mert észlelte, hogy a Bank egyoldalú szerződésmódosítással a lakáscélú jelzáloghitelek egyes termékei esetében 0%-ról 3,6%-ra emelte az elő-, és végtörlesztési díj mértékét mind meglévő, mind új ügyfelei vonatkozásában, mely kapcsán valószínűsíthető volt a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 21. §-ának sérelme.

2. A Versenytanács a Tpv. 75.§-ának (1) bekezdése alapján a 2007. december 4-én kelt Vj-41/2006/60. számú végzésével az OTP Bank ellen gazdasági erőfölénnyel való visszaélés miatt indult eljárást megszüntette, egyben kötelezte az eljárást alá vontat az általa tett kötelezettségvállalások teljesítésére.

3. Az OTP Bank által tett kötelezettségvállalások jelen utóvizsgálat szempontjából lényeges – az elő-, és végtörlesztési díj visszafizetésére vonatkozó - része² az alábbiakban foglalható össze: Az OTP Bank 2008. február 28-ig visszafizeti az ügyfelek által megfizetett elő- vagy végtörlesztési díjat azon érintett személyeknek, akik a Bankkal lévő lakáskölcsön szerződésük

---

¹ Ügyindító végzés Vj-41/2006. számú irat.

² A kötelezettségvállalás emellett vonatkozott az ingyenes és kedvezményes végtörlesztési lehetőségre, a kezelési költség maximumának visszaállítására és az ügyfelek tájékoztatására.

kapcsán a 2005. június 15-vel bevezetett vagy 2005. augusztus 15-én felemelt díjat megfizették.

- Az **elő-, és végtörlesztési díj visszafizetése** szempontjából érintett személynek minősült, aki
- 2005. június 15., illetve augusztus 15. előtt kötött az OTP Bank Nyrt-vel lakáskölcsön szerződést, és
  - ezen szerződése kapcsán elő- vagy végtörlesztés során az OTP Bank Nyrt-nek a **2005. június 15-ével bevezetett vagy 2005. augusztus 15-én felemelt díjat** megfizette, és
  - a díj megfizetése időpontjában szerződése az OTP Bank Nyrt. állományában volt.

A Vj-41/2006. sz. eljáráshoz kapcsolódó első utóvizsgálati eljárás

4. A Vj-41/2006. ügyszámhoz kapcsolódó első utóvizsgálati eljárás során a jelen ügyben releváns elő- és végtörlesztési díj visszafizetésére vonatkozóan nem került feltárásra arra utaló körülmény, hogy a kötelezettségvállalást az OTP Bank ne teljesítette volna teljes körűen, ezért a Versenytanács a Tpv. 76. § (4) bekezdésének a) pontja szerint az utóvizsgálatot megszüntette.

II. Jelen utóvizsgálati eljárás

5. A 2009. november 11-én benyújtott panasz – P-1188/2009. – szerint a panaszos 2000. évben 2000-es típusú lakáscélú kölcsönszerződést kötött az OTP Bankkal, melyet 2006 júniusában 35.000 Ft végtörlesztési díj megfizetése mellett végtörlesztett. A panaszos kölcsöne a teljes futamidő alatt az OTP Bank állományában volt. A panaszos 2009 októberében tudomást szerzett a GVH 2007. december 4-én kelt, Vj-41/2006/60. számú végzéséről, amely kötelezte az OTP Bankot, hogy az érintett személyi körnek a megemelt elő- és végtörlesztési díjat fizesse vissza.

6. A panaszos a GVH végzésére való tekintettel felvette a kapcsolatot az OTP Bankkal, mert a végtörlesztési díj visszafizetése irányában nem történt meg. Az OTP Bank 2009. október 9-i válaszában arról tájékoztatta a panaszost, hogy a kölcsöne tekintetében a végtörlesztési díj már 2004. szeptember 1-jétől bevezetésre került, ezért a GVH végzése a panaszos hitelét nem érinti.

7. Az OTP Bank a panasz kapcsán az alábbi tájékoztatást adta³:

„Az ügyfél részére azért nem került visszafizetésre a szóban forgó végtörlesztési díj, illetve az ügyfél azért nem tartozott a kötelezettségvállalást elfogadó végzésben meghatározott ügyfélkörbe, mert a GVH előtt tett kötelezettségvállalás kizárólag a 2005. június 15.-ével bevezetett vagy a 2005. augusztus 15.-ével felemelt díjak visszafizetésére vonatkozott. A „2005. június 15.-én bevezetett” díjak körébe nem tartozott bele a panaszos esetében alkalmazott új díjmérték, mert az elő- és végtörlesztési díjakat ezen hitelek esetében a Bank nem 2005. június 15-én vezette be, hanem korábban.”

„A kötelezettségvállalás kizárólag azon ügyfelekre terjedt ki, akik esetében 2005. június 15.-ével kerültek bevezetésre, majd ezt követően 2005. augusztus 15.-én felemelésre a vonatkozó díjak. A Vj-41/2006. sz. versenyfelügyeleti eljárás megindításának indoka az volt, hogy a meglévő állomány esetében 2005. június 15.-én a bank az ügyfelek számára hátrányosan módosította a szóban forgó díjakat, márpedig a 2005. június 15.-i változtatás ezen ügyfélcsoport vonatkozásában előnyösnek

---

³ P-1188-003/2009., P-1188-007/2009. sz. iratok

minősült (0,5%-kal kevesebb lett a szerződésmódosítási díj mértéke). A Bank a szerződésmódosítási díj 15.000,-Ft-os mértékét később, 2005. augusztus 15-én – a Hpt. hatályos rendelkezéseivel összhangban – 35.000,-Ft-ra módosította.”

8. A vizsgáló a Tpv. 76. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján a Tpv. 75. §-a szerinti végzésben meghatározott kötelezettség teljesítésének ellenőrzése érdekében Vj-41/2006/90. számon, 2010. március 2-án az ügyhöz kapcsolódóan újabb utóvizsgálatot indított.

A GVH az utóvizsgálatot azért rendelte el, mert valószínűsíthető volt, hogy a korábbi utóvizsgálatban született döntéssel ellentétben az ügyfelek egy részét illetően az OTP Bank nem teljesítette a kötelezettségvállalásban foglaltakat.

9. A Versenytanács az utóvizsgálati eljárásban kialakított álláspontjáról a Vj-041/2006/101 sz. iratban tájékoztatta az OTP Bankot, mely szerint

a Versenytanács nem látta elfogadhatónak a Bank érvelését. A Versenytanács megítélése szerint a kötelezettségvállalás és a kötelező végzés teljesen egyértelműen vagylagosan határozza meg az érintett személyek körét. Nincs kétely, amit értelmezéssel kellene eloszlatni. Amit a Bank konjunktív feltételként értelmez, az valójában két különálló eset: egyfelől, akiknek 2005. június 15-én bevezették az elő- és végtörlesztési díjat, a másik esetkör azokat alkotják, akiknek 2005. augusztus 5-én megemelték az elő- és végtörlesztési díjat. A második esetnek nem feltétele az első bekövetkezése. Mint kiderült vannak olyan ügyfelek, akikkel szemben a Bank már 2005. június 15. napját megelőzően is alkalmazott elő- és végtörlesztési díjat. Az egyoldalú szerződésmódosítás tekintetében nincs versenyjogi jelentősége annak, hogy mikor bevezetett elő- és végtörlesztési díj kerül módosításra.

A Bank a visszatérítés összegére vonatkozó rendelkezésből próbál következtetést levonni az érintett személyi körre vonatkozóan, a Versenytanács álláspontja szerint azonban nem lehet az összegszerűségből az érintett személyi kör szűkebb voltára következtetni.

Nem vitatja a Versenytanács azt, hogy a Bank azokhoz a szerződésekhez és személyi körhöz igazodva fogalmazta meg a kötelezettségvállalás szövegét, amely szerződések és személyi kör a Bank értelmezése szerint az alapeljárásban érintett volt. A végzés részévé váló nyilatkozat értelmezése során azonban már nem az azt eredetileg megfogalmazó személy ismerete, szándékai, értelmezése lesz irányadó, hanem az értelmezés objektív szabályai.

10. Az OTP Bank az előzetes álláspontra tett észrevételében⁴ vitatta a Versenytanács előzetes álláspontjában foglaltakat, fenntartva a jelen végzés 7. pontjában ismertetett álláspontját. A 2011. február 17-i tárgyaláson⁵, majd az OTP Bank azt követően előterjesztett nyilatkozatai révén⁶ pontosításra került az, hogy a kölcsönfelvétel és a végtörlesztés időpontjai alapján milyen csoportok képezhetők, és az is, hogy közülük mely csoportoknak pontosan milyen összeg került visszafizetésre, és kik azok, akik addig nem részesültek visszatérítésben. Ezt a Versenytanács a 2011. március 8-án kelt előzetes álláspont kiegészítésben⁷ rögzítette. Az egyes csoportokba tartozók száma és a visszafizetendő összeg mértéke üzleti titkot képez.⁸

---

⁴ Vj-41/2006/102.

⁵ Vj-41/2006/105.

⁶ Vj-41/2006/106. - Vj-41/2006/115.

⁷ Vj-41/2006/116.

⁸ Vj-41/2006/113.

11. Miután az OTP Bank beadványában jelezte, hogy a fennmaradó ügyfelek számára is kész visszatérítést teljesíteni az eredeti kötelezettségvállalásában foglaltakkal összhangban, a Versenytanács az előzetes álláspont kiegészítésben rögzítette, hogy ennek megtörténtét és OTP Bank általi igazolását követően az utóvizsgálati eljárás megszüntetését tervezi.⁹

12. A Versenytanács – az OTP Bank kérelmére – az utóvizsgálatot három hónapra felfüggesztette¹⁰.

13. Az OTP Bank több ezer levél kiküldésével valamennyi érintett személy értesítését megkísérelte, és valamennyi olyan személynek visszautalta az elő- vagy végtörlesztési díj különbözetet, akinek a számlaszáma ismertté vált. Mind a visszatérítésben részesülők száma, mind a visszatérített összeg tekintetében 77%-ot meghaladó a teljesítés aránya. Mindezek alapján a Bank kérte a felfüggesztett eljárás folytatását.¹¹

Az OTP Bank jelezte, hogy visszatérítésre csak olyan esetben nem került sor, amikor a korábbi ügyfél meghalt, vagy címét egyéb okból nem tudta felderíteni. Az OTP Bank akként nyilatkozott, hogy amennyiben ezek az ügyfelek 5 éven belül jelentkeznek, akkor részükre a Vj-41/2006/115 sz. beadványa szerinti összeget megfizeti.¹²

14. A Versenytanács Vj-41/2006/135. számú végzésével elrendelte a felfüggesztett eljárás folytatását.

15. A vizsgáló bekérte, ellenőrizte és rendben lévőnek találta az OTP Bank által kiküldött formaleveleket.¹³

16. Az előadó versenytanács tag és a vizsgáló kérdéseire¹⁴ az OTP Bank az alábbi válaszokat adta¹⁵:

- az utóvizsgálati eljárás során azért fizettek több ügyfélnek vissza elő- és végtörlesztési díjat, mint ahány függőben lévő szerződést az utóvizsgálat során jeleztek, mert kiderült, hogy nem csupán a rendszer által automatikusan terhelt díjak léteztek, hanem voltak olyan hitelek is, ahol az elő- és végtörlesztési díjat manuálisan számították fel,
- néhány esetben az OTP-nél vezetett számlára történt a visszautalás, a pénz mégis visszaérkezett, mert az ügyfél időközben megszüntette a bankszámlát. Ilyen esetekben az ügyfelet nyilatkozat tételére szólították fel arra vonatkozóan, hogy hová kéri az összeget.

17. Az OTP Bank kérésre 18 esetben pontosította a visszautalás dátumát.¹⁶

18. Az OTP Bank – az eltelt időben bekövetkezett teljesítésekre tekintettel - közölte azon ügyfelek számát, akiknek még 2011. szeptember 29. napján sem történt meg a visszafizetés. Az utóvizsgálattal érintett ügyfélkörhöz képest nagyságrenddel kisebb számon belül három jellemző ok miatt nem történt kifizetés:

- elhalálozott az ügyfél (8%),
- elköltözött az ügyfél (vagy téves volt a cím) (39%),
- nem érkezett válasz az ügyféltől (52%).

---

⁹ Vj-41/2006/120.

¹⁰ Vj-41/2006/123

¹¹ Vj-41/2006/134.

¹² Vj-41/2006/137.

¹³ Vj-41/2006/138.

¹⁴ Vj-41/2006/134.

¹⁵ Vj-41/2006/138

¹⁶ Vj-41/2006/138

19. A Tpvt. 76. § (4) bekezdés a) pontja szerint az eljáró versenytanács a vizsgáló jelentése alapján

a) az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben¹⁷, ha az ügyfél a kötelezettséget nem teljesítette, végzéssel bírságot (78. §) szab ki, kivéve, ha a körülmények változására tekintettel a kötelezettség teljesítésének kikényszerítése nem indokolt; ilyen esetben, továbbá akkor, ha az ügyfél a kötelezettséget teljesítette, az utóvizsgálatot végzéssel megszünteti.

20. A Versenytanács lezárhatónak látta az utóvizsgálati eljárást, figyelemmel az alábbi körülményekre:

- a visszafizetésben még nem részesült ügyfelek az utóvizsgálattal érintett ügyfélkör 10%-át alkotják,
- e 10% a bank által ismert címről elköltözött, vagy meghalt, illetve a Bank felhívására nem válaszolt, mely tény a Versenytanács a körülmények olyan megváltozásának tekint, amelyre tekintettel nem látja indokoltnak azt, hogy az OTP Bankot e személyek, ill. örököseik felkutatására kötelezze,
- a 10% döntő része (a meghaltak kivételével) még jelentkezhet az őt megillető összegért, mert az OTP Bank kötelezte magát arra, hogy részükre 5 éven belül megfizeti a visszajáró elő- ill. végtörlesztési díjat.

Mindezekre tekintettel a kötelezettségvállalásban foglaltak maradéktalan kikényszerítését a Versenytanács nem látta indokoltnak a Tpvt. 76. § (4) a) pontjának első fordulatra tekintettel, nevezetesen mivel a visszatérítésben nem részesült személyek felkutatása nem biztosítható, ugyanakkor, ha jelentkeznek az OTP Banknál, megkaphatják az őket megillető összeget.

21. A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpvt. 45. §-án, illetékessége a Tpvt. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik bíróság (86. §) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

22. E végzés elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 82. § (1) bekezdése és a 76. § (4) és (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2011. december 13.

Dr. Miskolczi Bodnár Péter sk.
a versenytanács előadó tagja

Váczai Nóra sk.
versenytanács tag

Dr. Dobos Gergely sk.
versenytanács tag

---

¹⁷ Kötelezettség teljesítésének vizsgálatára irányuló utóvizsgálati eljárásban